

Regel af den Bestaffenhed, som forelaa i det oprindelige Forslag. Jeg gjentager dette, fordi jeg ikke suldtud kan slutte mig til de Betragtninger, der ere fremførte i Betænkningen som Motivering for Forslaget, som det nu foreligger. Min Hovedbetænkelse med Hensyn til det oprindelige Hovedforslags Tanke var den, at det vilde føre ind paa et efter min Mening uheldigt og urigtigt Princip, nemlig at der overhovedet ikke af Borgerne i Samfundet skulde kunne kræves Offre af Tid og Kraft for offentlige Nødsdyskyld uden Bederlag. Et saadant Princip vil jeg betragte det som aldeles umuligt at gennemføre i en Stat paa Grund af de Betsninger, det vilde medføre, og paa Grund af, at det vilde være aldeles ødelæggende for hele den Fællesskabsfølelse, hvori Statsborgerne bør leve med hverandre indbyrdes. Nagtet der nu foreligger en Liste, som maatte efter Tallet viser, at der er Løn for de fleste Ombud i vor Lovgivning, vil jeg dog aldeles bestemt forbyde mig imod, at man kan sige, at det i den danske Ret er Regel, at altid et Offer af Tid og Kraft i det Almens Interesse skal honoreres; det er det langt fra, fordi jo Offre af Tid og Kræfter, som overhovedet kræves af Borgerne uden Løn, ingenlunde ere udtømte ved disse Ombud, som her ere opregnede. Jeg vil blot nævne et Offer af saa gjennemgribende Betydning som det, Børnepligten medfører, hvor der ikke er Tale om Løn i egentlig Forstand. Saadanne Principer kunne overhovedet ikke gennemføres. Det maa altid være Undtagelser. Derfor overbevises jeg egentlig heller ikke ved Meddelelser, som hentes fra fremmede Lovgivninger. Der kan ikke være Tvivl om, at der i disse fremmede Lovgivninger findes mangfoldige Omraader, hvor de ikke kjende Bederlag, men hvor vi gjøre det. Det er ikke tilstrækkeligt oplyst med Hensyn til Vidner, hvorvidt de i fremmede Lovgivninger honoreres; og selv om de honoreres, har det ikke nogen Betydning, naar til Gjengjæld paa andre Omraader fremmede Lovgivninger ikke honorere, hvor vi honorere. Det er derfor en Hovedbetragtning, hvorfor jeg i Udvalget ikke kunne gaa med til Forslaget i dets oprindelige Udstrækning, selv om det var indskrænket paa den Maade, at det ikke just skulde være til Fordel for Velhavende. Thi jeg anser den Betragtning for rigtigst, at naar der overhovedet kan kræves Noget af Tid og Kræfter uden Bederlag, bør man ikke indskrænke det til de velhavende Klasser, men anvende det paa alle Borgere, som ikke ligefrem ere Fattige, og ikke ere i Stand til at bringe et saadant Offer paa Grund af deres særdeles

uheldige økonomiske Forhold. I den Indskrænkning, hvori Forslaget nu foreligger, har jeg imidlertid ingen Betænkelse ved at slutte mig dertil. Der er her nu ikke Tale om Vidner i civile Sager; det vil altsaa ikke medføre Udgifter eller Byrder for de private Retsføgende, som de hidtil have været frit for. Der er kun Tale om Udgifter til Vidner i kriminelle Sager. Derhos er det jo hovedsaglig indskrænket til saadanne Personer, om hvem Dommeren finder, at der efter Vidnets hele økonomiske Stilling er Jøite til at yde den Erstatning for Indtægts-tab. Man har Garanti for, at det ikke let vil komme Noget til Gode, som ikke har Krav derpaa, men virkelig blot fattige Individuer. — Ved Befordringsudgifter er der Tale om en positiv Udgift af Penge i det Offentliges Interesse. Det har aldrig hørt med til den Slags Ting, som man kan henregne til egentlig Beståning. Jeg har derfor kunnet slutte mig til Forslaget, som det nu foreligger om Bederlag for Befordringsudgifter, ikke fordi der egentlig er nogen paatrængende Nødvendighed derfor — jeg betragter det vedblivende som et Punkt, hvor der ikke har været nogen stærk Opfordring til at sætte Lovgivningsmagten i Bevægelse — det maa jeg vedblivende mene. Men jeg har høiet mig, idet der fra praktiske Folk, fra Dommere, dels Dommere, som have været Medlemmer af Udvalget, dels fra anden Side har foreligget Udtalelser om det Næstslige i, at de fik Myndighed, Beføjelse til at kunne give Bederlag i det Tilfælde, som her forelaa; lige overfor saadanne Udskrifter fra praktiske Mænds Side har jeg ikke villet fastholde min Tanke, at der ikke egentlig var Trang til det.

Justitsministeren (M e l l e m a n n):

Jeg skal ikke dvæle ret længe ved de almindelige Betragtninger, som nærmere knytte sig til Lovforslaget, som det oprindeligt saae ud. Jeg kan i det Hele henholde mig til den sidste ærede Tale. Naar jeg i sin Tid har bragt Sammenligningen med Ombud paa Bane, var det ikke for at hævde en særlig Analogi imellem Vidnepligten og Ombud. For at behjælp dette Forhold har den ærede sidste Tale fremsørt flere Exempler, der vise, at det ikke er et Princip i vor Ret og ikke kan være det, at ethvert Offer af Tid og Kræfter skal godtgjøres. Det er dette, der er Hovedbetragtningen, det er det, det kommer an paa, og ikke paa, om der er mere eller mindre Analogi imellem Vidnepligten og Ombud. Forresten skal jeg, siden man taler om denne Analogi, ikke undlade at gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det vil